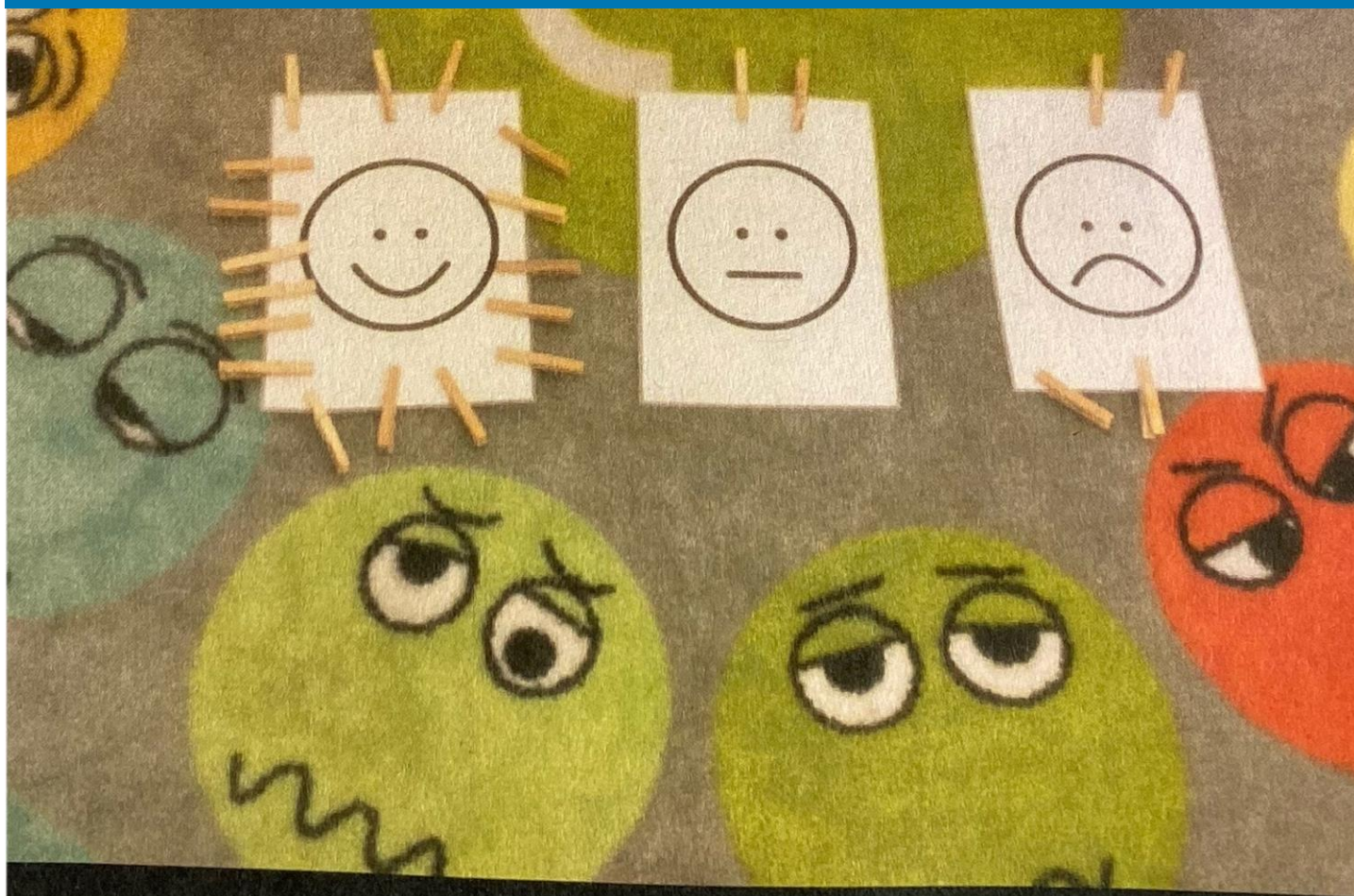

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Stjernen 2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I børnehaven har vi arbejdet med:

- Børneperspektivet i ture ud af huset.
- Evaluering med børnene.
- Inddrage børn i udsatte positioner i relationer med andre.
- Børnenes perspektiver i aktiviteter.
- De voksnes rolle i legen.
- At støtte børnene i at forstå egne følelser.

I vuggestuen har vi arbejdet med:

- Organisering af vores middagsstund.
- Overgangene i dagligdagen så børnene bedre kan trives i dem.
- De voksnes roller i de læringsmiljøer, der er i løbet af dagen.
- Det sociale samspil i børnegruppen, når nye børn starter på stuen.
- Hvordan vi inddrager børnenes perspektiver i aktiviteterne
- Hvordan vi støtter børn i udsatte positioner på legepladsen.

Derudover har vi arbejdet med at få en hverdag med Corona retningslinjer til fungere i vores pædagogiske hverdag.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi evaluerer oftest på personalemøder og afdelingsmøder.

Vi arbejder med fælles temaer i perioder af 4 måneder ad gangen. Når vi planlægger et tema bruger vi **værkstedsmode**l til at komme i gang og **FUEL**, som er et planlægningsredskab til yderligere planlægning. Igennem temaet samler vi dokumentation i form af billeder, praksisfortællinger og observationer. Efter endt tema evaluerer vi fælles på et personalemøde med en **SUMO**, som er et evalueringsskema, og får på den måde belyst hvilke erfaringer og læring vi tager med os.

Vi arbejder også med **skema til handling**. Det bruger vi til f.eks. at evaluere hverdagens pædagogiske rutiner, arbejdet med de styrkede læreplaner og arbejdet med det pædagogiske tilsyn.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

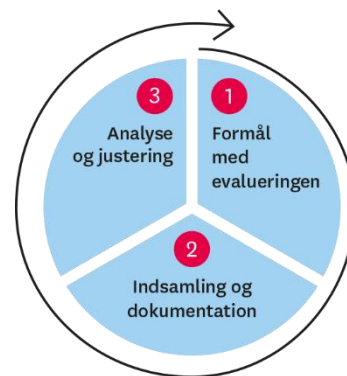
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

I arbejdet med udfyldelse af de styrkede læreplaner skulle hele personalegruppen læse hæftet om dem (De styrkede læreplaner – rammer og indhold, Børne- og undervisningsministeriet 2018) Derefter brugte vi personalemøder på at gennemgå læreplanstemaerne og grundlagene for bedre at forstå dem og belyse, hvordan vi arbejder og kan arbejde med dem i dagligdagen. For at skabe de åbne dialoger omkring læreplanerne, brugte vi en metode der hedder **Øerne** (Procesfacilitering i dagtilbud af Erik Sassersen Møller, Dafolo 2019)

Ud fra det, vi fælles kom frem til på disse møder, blev læreplanen udfyldt af leder og fagligt fyrtårn.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

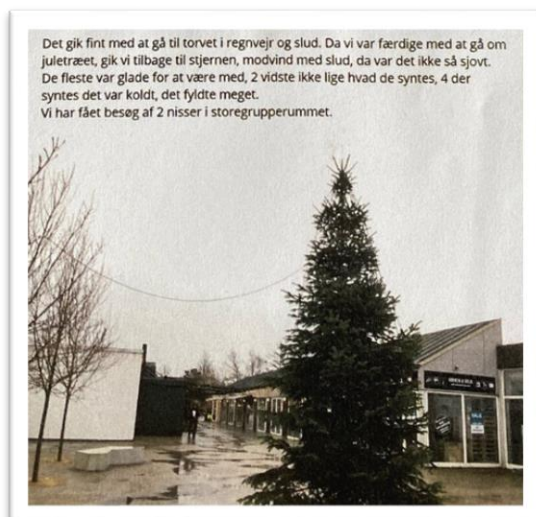
I børnehaven har vi arbejdet med barnets perspektiv i ture og aktiviteter. Det har vi gjort ved bl.a. at børnene kom med ideer til, hvor turene skulle gå hen og ved, at vi evaluerede sammen med børnene ved brug af smileyer. Vi ville arbejde med dette mål for, at børnene fik mere medbestemmelse og skulle lære at indgå i demokratiske processer.

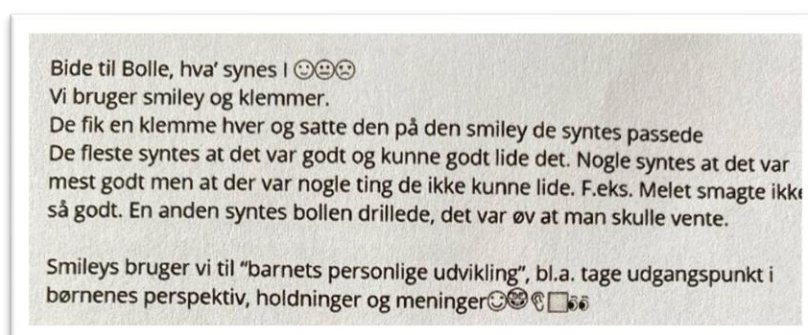
Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har startet arbejdet med evalueringen, med at udarbejde en handleplan. Derefter har vi indsamlet dokumentation i form af iagttagelser, billeder og praksisfortællinger samt børnenes evalueringer ved brug af smileyer, så vi har kunne få deres perspektiv og vurdering med om turen.

Handleplan	
INDHOLD Hvad vil vi arbejde med? Børneperspektivet i ture ud af huset hvor vil de hen og hvad bliver de optaget af.	
MÅL Hvad vil vi gerne opnå? - at børnene kan give feedback via smiley - at børnene føler de er medbestemmende kan indgå i demokratiske processer - at børnene vil tage ting med hjem kan snakke om det	
TILTAG Hvad vil vi gøre for at opnå målet? - Lave udstilling på rullebord - arbejde med smiley vurdering - lad børnene være medbestemmende på hvor turen skal gå hen	ANSVARLIG Hvem gør hvad? "turvoksen"
TEGN Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet? - at børnene er opsagen på rullebord, med forældre. - at børnene leger tuerne. - at vi hører de fortæller hinanden historier om turene	
OPFØLGNING Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet? P-møde 29 okt.	ANSVARLIG Hvem gør hvad? Louise Praksisforto

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi oplevede, at børnene tog smileyerne til sig, og selv de små børnehavebørn kom også med udsagn. Vi syntes, det er en god måde at inddrage børnenes perspektiv på både for, at de får medbestemmelse i dagligdagen, men også så de lærer at sætte ord på, hvad de syntes om turen/aktiviteten. Vi er blevet opmærksomme på at det kan være svært for flere børn at rumme og sætte ord på følelserne, og det vil vi arbejde videre med.

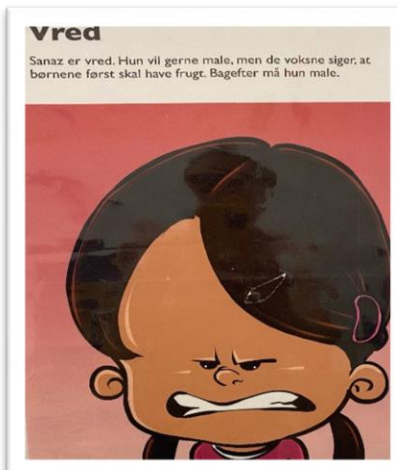
Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Efterfølgende har vi arbejdet mere med børnenes medbestemmelse i dagligdagen, det kan f. eks. være, hvilke aktiviteter de gerne vil lave, hvad vi skal synge til bumletog, hvor vi skal gå hen på tur, hvilke lege vi skal lege sammen.

Vi er også begyndt at bruge smileyerne til at få et barneperspektiv på vurderinger af flere ting i dagligdagen. Det kan bl.a. være, hvad de syntes om ting, vi ser sammen eller snakker om, de lege vi leger sammen, og som vi introducerer for dem. Hvad de syntes om de aktiviteter, vi laver sammen, og bøger vi læser. Smileyerne er med til, at vi kan få et godt indblik i, hvordan børnene oplevede det.

I arbejdet med smileyer, snakker vi også følelser og ansigtsudtryk med børnene, til det bruger vi materiale fra Fri for Mobberi. Når børnene forstår den følelse, de selv har, er det også nemmere at forstå kammeratens følelser og reaktioner, og når de forstår og anerkender hinanden i diverse sociale samspil, styrker det trivslen i børnegruppen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Samarbejdet med forældrekontaktudvalget har været lidt trægt pga. situationen med Corona. Vi har haft lærerplanerne på dagsordenen i forbindelse med afleveringen af dem i efteråret 2020. I forhold til arbejdet med lærerplanen har vi især talt om børneperspektivet. Forældrene har givet udtryk for, det har været lidt svært at forholde sig til det skrevne, når man primært opholdt sig i garderoben i kort tid.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fremadrettet, sætte fokus på leg og den voksnes position/rolle i lege. Det vil vi gøre for at blive klogere på børnenes leg og hvordan vi støtter den bedst muligt. Samtidig vil vi gerne undersøge hvordan vi kan bruge vores roller til at støtte børn, som har det svært i legen.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Evalueringen foregår på afdelingsmøderne hvor vi sammen sætter mål for praksis eller finder ud af sammen, hvad vi skal ud og undersøge. Til dette bruger vi Skema til handling. Denne evaluerings kultur gør at vi får nogle gode drøftelser og refleksioner i afdelingerne som vi kan arbejde videre med i praksis. Vi afprøver stadig nye metoder i refleksionsarbejdet og søger viden i diverse skriv og dialogkort som er udarbejdet af EVA (Danmarks Evalueringsinstitut). Til evalueringen omkring vores position i legen, skal vi alle lave en praksisfortælling som vi skal reflektere over og drøfte om sammen på et afdelingsmøde. Vi ople-

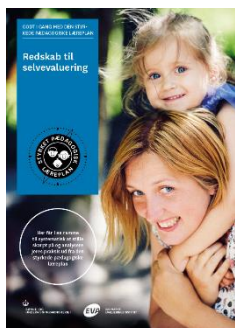
ver, at når vi får drøftet vores refleksioner sammen, højner det vores faglighed, og vi bliver bedre til sammen at sætte ord på, hvorfor vi gør, som vi gør, og hvad vi ser, der skaber trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

I evalueringen om hvordan vi positionerer os i børns leg, vil vi bruge den viden vi tager med videre til at justere vores skriftlige læreplan. Vi kan bruge praksisfortællinger til at uddybe hvilken betydning legen har i bl.a. vores dagligdag, i det sociale samspil og i hvordan, vi støtter børn i udsatte positioner, samt beskrive hvordan vi vil arbejde videre med legen i vores pædagogiske praksis og hvilken betydning det har for børnenes trivsel, udvikling og dannelse.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC